

GŁOS LUBAWSKI

POLSKO-KATOLICKA GAZETA BEZPARTYJNA NA POWIAT LUBAWSKI I OKOLICE

Wychodzi trzy razy tygodniowo: we wtorek, czwartek i sobotę.

Przedpłata: miesięczna wynosi 80 groszy z doręczeniem 1 złoty.
kwartalna wynosi 2,40 zł. z doręczeniem 8,00 zł.

W wypadkach nieprzewidzianych spowodowanych siłą wyższą (przeszkód w zakładzie, złozenia pracy i t.p.) abonent nie ma prawa żądać niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia: za ogłoszenie od wiersza 1 mm. na str. 6-lin. 15 gr.
na str. 9-lin. 50 gr., ogłoszenia drobne słowo 20 gr.

Za ogłoszenia redakcja nie odpowiada.

Telefon Nr. 89. Konto czekowe P. K. O. Nr. 145268.

Członkami drukarni B. Miłoszewskiego w Nowemście n. Drw.

Rok IV.

Nowe Miasto Lubawskie, sobota, 6 listopada 1937 r.

Nr. 129

W świetle cyfr.

Rada ministrów przyjęła już projekt preliminarza budżetowego na czas od końca marca 1938 do początku kwietnia 1939.

Preliminarz ten zamyka się kwotą 2 miliardów 447 milionów złotych. Obecnie od kwietnia r.b. realizowany budżet przewidywał dochody i wydatki państwa w wysokości 2 miliardów 316 milionów złotych. Zatem w następnym roku przewidziane są dochody o 131 milionów wyższe, a też i wydatki odpowiednio większe.

Fundament, na którym opiera się nowy budżet, pozostał ten sam. A mianowicie: bezwzględne utrzymanie równowagi budżetowej.

Przełomowym w tej mierze momentem była jesień 1935 roku, kiedy po raz pierwszy opracowany został preliminarz budżetowy, oparty na zasadzie, że wydatki państwa nie mogą pod żadnym warunkiem i pozorem przekraczać dochodów.

Zasada ta została wcielona w praktykę przez dwa okresy budżetowe: 1936 i 1937 roku. Obecnie zatem już po raz trzeci otrzymujemy preliminarz budżetowy, odpowiadający zasadniczej koncepcji równowagi.

Znaczenie tego faktu jest doniosłe. Wiemy, że przez szereg lat mieliśmy do zwalczania niedobór, który pochłaniał wszystkie rezerwy finansowe, nagromadzone w okresie „prosperity”, poprzedzającej lata depresji gospodarczej t. zw. lata kryzysowe. Musieliśmy wtedy walczyć o stałość naszej waluty, a zarazem sypać wały ochronne przed narastaniem deficytu, który w tych ponurych latach kryzysowych w o wiele zasobniejszych, niż nasze, państwach urastał do miliardowych kwot. Musieliśmy zatem wciąż oszczędzać, redukować, obniżać wydatki. Nie mogliśmy myśleć o ekspansji gospodarczej, bo niezrównoważony budżet stawał na przeszkodzie wszelkim śmiałym poczynaniom.

I dopiero z chwilą, gdy zdołaliśmy budżet zrównoważyć — powstała zgoła nowa sytuacja, ta właśnie, która obecnie wydaje realne i konkretne owoce: globalna suma preliminarza, dawniej z roku na rok opadająca w dół — poczyna się z powrotem płąć w górę. Wzrasta ona już o 121 milionów złotych. O tyle zwiększają się dochody państwa, i tyle też więcej możemy wydawać na cele, związane z potrzebami państwa i społeczeństwa.

Z wielką też satysfakcją przyjmie społeczeństwo wiadomość, że najbliższy budżet odda do dyspozycji ministerstwa spraw wojskowych 38 milionów złotych więcej, niż dotychczas, że na cele szkolnictwa ogólnokształcącego zostanie przeznaczonych o przeszło 13 i pół miln. zł. więcej, że na konserwację dróg i mostów będzie ministerstwo komunikacji rozporządzało o 20 mil. zł. więcej, że budżet ministerstwa rolnictwa i reform rolnych został podniesiony o prawie 15 milionów zł., a budżet rent inwalidzkich o przeszło 7 milionów zł.

Nadwyżka zatem 131 milionów pójdzie na najpotrzebniejsze wydatki, związane z obroną państwa, z oświatą, z wyjściem z „prymitywu” drogowego, z podniesieniem kultury rolnej.

W świetle tych cyfr i faktów dojść musimy do jedynie logicznego wniosku: ofiary, jakie złożyliśmy w ciągu lat depresji gospodarczej na rzecz wielkiego dzieła zrównoważenia budżetu państwowego, poczynają się sownie opłacać. Ograniczenia i oszczędności, konieczność obniżenia „stopy życiowej”, wzmożone świadczenia na rzecz dobra ogólnego — były zabiegami ratowniczymi, który uzdrowił skarb państwa a obecnie umożliwia szereg poczynania, mających obronę Polski — zarówno z punktu widzenia wojskowego, jak i gospodarczego, społecznego i kulturalnego — umocnić i uodpornić.

Nowa ustawa o ochronie lokatorów

i sprawa ulg inwestycyjnych dla przemysłu przedmiotem obrad Komitetu Ekonomicznego.

Na ostatnim posiedzeniu Komitetu Ekonomicznego Ministrów przedyskutowany był projekt zmiany ustawy o ochronie lokatorów.

Projekt przewiduje stopniową likwidację tej ochrony — najpierw w stosunku do lokatorów, zajmujących większe mieszkania, a następnie coraz mniejszych lokali. Całkowite zniesienie ustawy nastąpiłoby w 1943 r.

Jednocześnie projekt przewiduje przedłużenie dla większych lokali do 1 kwietnia 1938 r. wprowadzonej na okres dwuletni zniżki komornego.

Obniżkę tę dla mniejszych mieszkań utrzymano by na jeszcze dłuższy okres, prawdopodobnie do czerwca r. 1938.

Kaszubska tabaka w darze dla Marszałka Polski.

GDYNIA. Delegacja Kaszubów, która w liczbie 400 osób uda się do Warszawy, aby ofiarować P. Marszałkowi nadany mu dyplom obywatelstwa honorowego, ofiaruje Wodzowi m. in. wspaniały róg, artystycznie rzeźbiony w którym znajdzie się tabaka mielona na sposób kaszubski. Rybacy zawiozą duży kuter z burzyny oraz sieć rybacka szydełkowej roboty na srebrnych palikach i inkrustowanej, imitującej fale morskie płytkę burzyny. Oprócz tego dary składać się będą z wyrobów rodzimej ceramiki kaszubskiej, haftów, rzeźb i t.p.

Delegacja wyjedzie specjalnym pociągiem, zabierając ze sobą zespół orkiestrowy, oraz kutry morskie. Kutry te zostaną w stolicy zmontowane na dwóch samochodach i przybrane w girlandy zieleni oraz wspaniałą galę banderową i „przepłyną” ulicami miasta z rybakami i rybaczkami w oryginalnych strojach rybackich.

Wysokie odznaczenie papieskie otrzymali dwaj Polacy w Gdańsku.

Podczas wielkiej akademii młodzieży polskiej w Gdańsku z okazji święta Chrystusa-Króla odznaczeni zostali orderem papieskim „Pro Ecclesia et Pontifice” arch. A. Świątkowski oraz rektor Mielński.

Wysokie to odznaczenie wręczył wyróżnionym Polakom ks. biskup gdański O'Rourke oświadczając, że Stolica Apostolska nadała order p. Świątkowskiemu za zasługi położone około sprawy katolickiej przez budowę kościołów Chrystusa-Króla w Gdańsku, św. Stanisława we Wrzeszczu i Matki Boskiej Częstochowskiej w Nowym Porcie, a rektorowi Mielńskiemu za długoletnią pracę wychowawczą wśród młodzieży w duchu katolickim.

Statki towarowe i rybackie buduje dla Polski stocznia gdańska

Gdańk. Stocznia gdańska z powodu licznych zamówień zwiększyła niemal o 100 procent załogę pracowników technicznych. Stocznia zatrudnia 2.200 pracowników, a złączone z nią zakłady na Troju 430 razem więc 2650 ludzi.

Obecnie znajduje się w budowie 20 statków, a mianowicie: dwa motorowce polskie 6500-tonowe dla transportu bawełny z Meksyku do Gdyni, trzy duże polskie statki dla dalekomorskich połowów śledziowych, 2 motorowce handlowe po 3000 ton oraz szereg dużych statków rybackich.

Również w stoczni Schichaua buduje się: trzy statki-zbiorniki cztery motorowce po 10.000 ton, 2 lodołamacze, holowniki, pływający dok oraz największy na świecie bager, przeznaczony dla portu w Szanghaju.

Wszystkie te zamówienia mają być wykonane w ciągu 3 lat.

Watykan piętnuje fałszywe propagandy niemieckiej.

Sfery watykańskie zaprzeczają z całą energią depeszy niemieckiej agencji rządowej z Paryża, jakoby przywódca komunistów francuskich Thorez miał wyrazić gotowość komunistów francuskich do współpracy z katolikami.

Podobnie fałszywe są doniesienia tej samej agencji, jakoby na wiecu komunistów w Paryżu mieli być obecni duchowni katolicy.

Niemcy rozpowszechniają celowo podobne fałszywe wiadomości, aby zdyskredytować w ten sposób katolicyzm przez rzekome jego zbliżenie do komunizmu. Akcja ta zmierza pozatem jawnie do siania nieufności wśród katolików niemieckich do Watykanu.

Zróżdka watykańskie przypominają treść wszystkich encyklik papieskich potępiających komunizm w zdecydowany sposób.

Wygląda więc — stwierdzają koła watykańskie — że rządowa niemiecka agencja prasowa zdaje się być narzędziem w ręku propagandy komunistycznej, rozpowszechniając celowo wiadomości ze źródeł komunistycznych, oczywiście z gruntu fałszywe i wprost nieprawdopodobne.

Półtora miljarda marek.

L. K. C. donosi: Nastaje ciężka zima... Na wzór niemiecki — i Polska wprowadziła „Pomoc Zimową”.

Daniem mi było bawić w Niemczech przed dwoma tygodniami, właśnie w pierwszą niedzielę ponownego wprowadzenia w życie „Winterhilfe” i obowiązującego „Eintopfspende”. Akcja ta stosowna jest już od 1933/34 roku.

Ogromne afisze, rozwieszone we wszystkich miastach Niemiec, przypominają ludność obowiązek dzielenia się z ubogimi i nakazują zredukowanie posiłku południowego niedzielnego do jednej potrawy. Nadwartość — wpłaca się na fundusz. Plakat wyszczególnia dalej, że od zimy 1933/34 zebrano w Niemczech z takich dobrowolnych przymusowych składek zawrotną sumę 1.490.760.834 marek, czyli półtora miljarda marek!

Dokładność powyższej sumy każe domyślać się, że obliczenie było ściśle i natychmiastowe na terenie całego państwa.

W niedziele od samego rana wszystkie domy obchożą członkowie partii w mundurach w towarzystwie dam z puszkami. — Każdy daje, ile uważa za właściwe, wzamian za co otrzymuje kwit, świadczący o spełnieniu obowiązku społecznego. Niezależnie od tego w porze obiadowej lotne komisje przeprowadzają rewizje w kuchniach, by upewnić się, że nikt nie wykracza przeciw rozporządzeniu o jednym daniu obiadowym.

W restauracjach, nawet najelegantszych, zasada „Eintopftagu” stosowana jest w całej pełni. Kto konsumuje, na przykład, potrawę za 2 marki, otrzymuje kwit, że z sumy tej 1.20 zostaje przez dyrekcję restauracji wpłacone na fundusz „Winterhilfe”, pozostałe zaś 80 fenigów pokrywają koszt istotny potrawy. Ani dyrekcja, ani personel kuchni i sali nie zarabiają w tym dniu, zrzekając się swych dochodów, które również globalnie są wpłacane na „Winterhilfe”.

Oto, jak drogą dyscypliny społecznej zbiera się miljardy marek w Niemczech. A w Polsce? Czy społeczeństwo istotnie nie może się zdobyć na wysiłek samopomocy na sposób niemiecki? Wyrobienie w tym zakresie miałyby wielkie znaczenie zasadnicze.

W krajach demokratycznych, jak we Francji, samopomoc taka istnieje milcząco. Artyści, studenci — prowadzą kuchnie dla biednych. Policjanci kwestują po domach, by móc dokarmić bezdomnych i żebraków, aresztowanych za — włóczęgostwo... Aresztowany na policji przede wszystkim zostaje nakarmiony w Paryżu dzięki inicjatywie policjantów.

